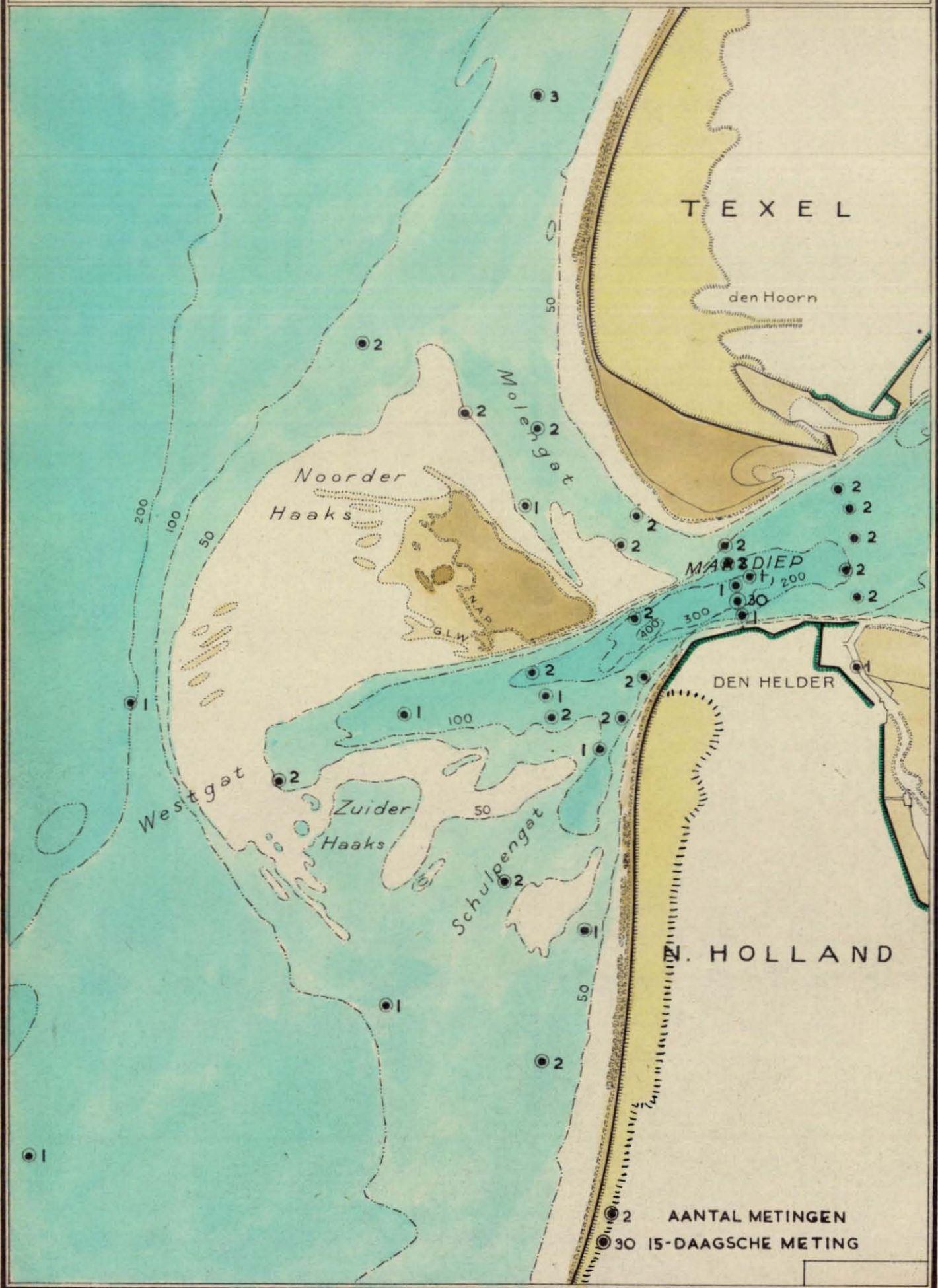

OVERZICHT MEETPUNTEN ZEEGAT VAN TEXEL

Ir H.A. Ferguson. Metingen in het Zeegat van Texel met de „Oceaan“.
1943. 36 blz. 57 bijlagen.

Evenals voor andere zeegaten werd gedaan, werden in het zeegat van Texel tal van metingen verricht. Er werd in 35 punten gemeten. In één punt werd gedurende 15 achtereenvolgende etmalen gemeten. Hieruit kon de reductielijn bepaald worden, aangevende het verband tussen verticaal en horizontaal getij. Er werden weer maanuurkaartjes getekend.

In het zeegat van het Vlie heeft men 5 geulen, hier slechts 3, waarvan de zuidelijkste, het Schulpengat, de voornaamste is en de noordelijkste, het Molengat, eveneens groot is. Dit is een opmerkelijk verschil met sommige andere Nederlandse zeegaten.

Het vermogen van het Marsdiep is ongeveer 1865 mill. m³. De eb was groter dan de vloed, nl. 990 tegen 875 mill.m³ per gemiddeld getij. Er werd gemiddeld tijdens het meten 12 mill.m³ door de sluisen te Den Oever en 10 mill.m³ door die te Kornwerderzand gespuid. Volgens de meting was er een ebsurplus van ongeveer 100 mill.m³ doch dit kan gemakkelijk aan windinvloed te wijten zijn. Er werd het meest bij N- en NW-winden gemeten. Het vermogen van het zeegat van het Vlie is ruim 1600 mill.m³ per getij. Er was daar een vloedoverschot van 20 à 30 mill.m³ gemeten. Het wordt onwaarschijnlijk geacht, dat er een duidelijk waarneembare permanente rondstroming in de Waddenzee bestaat. Wel zal de windinvloed van betekenis zijn op de reststroom over de Wadden.

De verhouding der vermogens van Schulpengat : Westgat : Molengat is ongeveer als 499 : 871 : 402 mill.m³ per getij, samen 1772. In het Molengat schijnt een vloedsurplus te bestaan (227-175), in het Schulpengat een ebsurplus (271-228) en in het Westgat ook een ebsurplus (465-406 mill.m³ per getij).

Vóór de afsluiting van de Zuiderzee werd ook een 15-daagse meting in het Helderse zeegat gehouden. Het is van belang de uitkomsten daarvan met die der nieuwe te vergelijken. De snelheden zelf kan men helaas niet vergelijken, omdat die van plaats tot plaats wisselen en ook de diepte niet constant bleef. Er zijn echter opmerkelijke verschillen. De stroomkrommen zijn veel normaler geworden en werden in phase vervroegd. De top van de stroomkromme werd spitsler zowel bij vloed als bij eb.

Zoutgehaltemetingen toonden de invloed van het spuien uit het IJsselmeer aan. Grote verschillen kwamen echter niet voor. De vloeduur in het Molengat is zeer toegenomen en is thans zelfs langer dan de ebduur.

Met getijmeters die in zee gelegd waren kon het getijverloop uit zee naar binnen worden nagegaan. De demping van de M₂ amplitude is van ongeveer 70 à 75 cm in zee tot 58 in het Marsdiep.

De verhangen (motorische oppervlakten) zijn na de afsluiting van de Zuiderzee toegenomen, vooral voor de vloed in het Schulpengat en in het Westgat.

De korrelgrootten van het bodemzand zijn op de platen van de onderwaterdelta, evenals zulks bij andere zeegaten het geval is, kleiner dan in de stroomgeulen. In het Schulpengat is grover zand dan in het Molengat.

De zandtransportmetingen wezen uit, dat in de hals een betrekkelijk groot transport plaats vindt. Er loopt hier veel meer zand dan bv. in het Vlie. Evenals bij dat zeegat wordt een groot ebsurplus van zand bij de binnenzijde van het bankengebied der onderwaterdelta gevonden. Ook een vloedsurplus van zand in de meest linkse geul (Schulpengat) en een ebsurplus in het westgat. Het Westgat is de eigenlijke ebsgeul, het Schulpengat en het Molengat vloedgeulen. In de diepste geulen is het zandtransport weer het geringst.

Hoe zal het geulenstelsel worden beïnvloed door de afdamming van de Zuiderzee? Het noordelijk deel van de onderwaterdelta van het Marsdiep t.w. het Molengat en het noordelijk deel van het Marsdiep is minder stabiel dan het zuidelijk deel. Lodingen wijzen uit, dat de Texelstroom sinds 1925 bezig is te yerondiepen, doch heeft dit te maken met de afsluiting van de Zuiderzee? Het Molengat is vloedgeul geworden. Misschien dat daarom het zand, dat anders via de Texelse kust naar het noorden verdween, thans naar de Waddenzee gaat.